



TALEPAPIR

DET TALTE ORD GÆLDER

Anledning	Samråd i Undervisningsudvalget
Titel	Svar på samrådsspørgsmål Ø og Å
Målgruppe	Undervisningsudvalget
Arrangør	Undervisningsudvalget
Taletid	Ca. 5-10 min.
Tid og sted	Tirsdag den 9. maj 2017, kl. 14.00, i FT, vær. 1-133

Disposition

- 1. Indledning**
- 2. Svar på spørgsmål Ø**
- 3. Svar på spørgsmål Å**

Samrådsspørgsmål Ø

"Hvordan mener ministeren, at lektiehjælp kan medvirke til at styrke alle elevers læring uanset deres sociale baggrund?"

Samrådsspørgsmål Å

"Ministeren bedes redegøre for, hvorvidt ministeren fortsat mener, man helt burde "skrotte" lektiehjælpen, som ministeren tidligere har udtalt i "Forældre: Børn skal ikke tvinges i lektiecafé", bt.dk den 12. juni 2015?"

(Jf.: <http://www.bt.dk/danmark/foraeldre-boern-skal-ikke-tvinges-i-lektiecafe>)

1. Indledning

- Tak fordi I indbyder mig her til vores tirsdagssamråd, som jo ofte handler om folkeskolereformen – en lov, som er vedtaget, og et forlig, som er indgået for nu omkring tre år siden. Og om det, jeg har sagt i de forløbende tre år. Men det er fint, at vi får det drøftet grundigt. Og i dag handler det så om lektiehjælp.
- Først vil jeg gerne lige korrigere. I fra Socialdemokratiet plejer at være gode til at finde fuldstændig korrekte citater på, hvad jeg har sagt, men lige i det her tilfælde bliver jeg nødt til at korrigere lidt. For jeg har ikke før regeringsdannelsen sagt, at jeg var modstander af, at elever kunne få hjælp i skolen. Det, jeg sagde på det tidspunkt, var, at jeg var modtander af, at det var obligatorisk. Så det er bare lige for at korrigere i et historisk lys, hvad jeg faktisk har sagt. For det plejer vi at være gode til at holde styr på her i udvalget.
- Jeg besvarer de to spørgsmål enkeltvist, hvorefter vi kan tage en samlet debat.

2. Svar på spørgsmål Ø

- Folkeskolens kerneopgave er god undervisning til alle elever – så alle får forudsætningerne for at skabe deres egen fremtid.

- Vi skal have fokus på rygraden i skolen – kundskabstilegnelsen, dannelsen og det at give børnene en demokratisk ramme, som gør det muligt for dem at udvikle sig til aktive, deltagende borgere. Det er vigtigt, at lektiehjælp og faglig fordybelse er med til at understøtte dette.
- Lektiehjælp og faglig fordybelse rummer – på papiret – en række muligheder i forhold til at give eleverne en bedre skoledag gennem mere differentieret læring, sparring og feedback fra kvalificerede lærere. Og det gælder alle elever – både de fagligt svage og fagligt stærke elever.
- Fra følgeforskningen til folkeskolereformen kan vi se noget om udbredelsen af lektiehjælp og faglig fordybelse i skoletiden:
 - Lektiehjælp og faglig fordybelse er mange steder blevet til timer, hvor eleverne kun laver lektier. Mange skoler arbejder stadig på at udvikle faglig fordybelse.
 - På de skoler, hvor man har besluttet at være 'lektiefri' uden for skoletiden, er eleverne typisk glade for at have færre lektier.
 - Der er sket et skifte i lektiearbejdet fra hjemmet til skolen. Der er dog stadig 43,5 procent af eleverne, som i 2016 oplever, at de bruger mere end to timer om ugen på lektier uden for skolen.
 - Nogle forældre oplever ikke at kunne følge med i, hvad deres børn laver i skolen.
 - Færre elever oplever tilsvarende, at mor eller far hjælper lige så meget med lektier derhjemme. 52,3 procent af eleverne oplevede, at deres forældre hjalp dem hver dag eller to til fem dage om ugen i 2014. Denne andel er faldet til 42,3 procent i 2016.
- Følgeforskningen peger også på, at kun en lille del af eleverne (16 procent i 2016 og 8 procent i 2014) ikke bruger tid på lektier derhjemme. Det betyder, at for langt hovedparten af eleverne er der både lektier i skolen og derhjemme. Skolen fylder derved ikke blot mere på skoleskemaet, men i hele børnenes hverdagsliv.
- Billedet af, hvordan det går med lektiehjælp og faglig fordybelse ude på skolerne, er nuanceret. Mange skoler kæmper stadig med at indføre lektiehjælp og faglig fordybelse på en måde, som giver mening for eleverne. Og vi er nu i år 3 af reformen.
- Det bliver vi nødt til at tage alvorligt og lytte til.

- Jeg hører desværre stadig alt for ofte eksempler på lektiehjælp med mange elever og én lærer eller pædagog. Eller spildtid, hvor eleverne sidder og glor ud ad vinduet, fordi ansvaret hos lærerne for at indholdsudfylde lektiehjælpen har været uklart.
- Tid er liv. Det er elevernes liv, vi spiller på denne måde.
- Lektiehjælp og faglig fordybelse skal kobles til fagene på en måde, så det kvalificerer skoledagen med et løft af elevernes faglighed. Det må ikke gå hen og blive en påklistret aktivitet, der bare gennemføres, fordi det står i en aftaletekst.
- Vi skal have fokus på, hvordan vi bedst muligt kan hjælpe de professionelle og stille gode løsninger til rådighed for skolerne.
- Der er ikke nogen formkrav til lektiehjælp og faglig fordybelse. Der er heller ikke noget timetal, men lektiehjælp og faglig fordybelse skal gives inden for den samlede undervisningstid som en integreret del af skoledagen.
- Der er stor lokal frihed til at planlægge lektiehjælp og faglig fordybelse, så det giver mening for lærere og elever.
- Men med stor frihed kommer også et ansvar.
- Det skal være lærerens faglige didaktiske overvejelser, der skal være udgangspunktet, og det er helt afgørende, at lektiehjælp og faglig fordybelse integreres i undervisningen på de enkelte skoler på en måde, så det er befordrende for undervisningen og elevernes udbytte af den.
- I forhold til den del af spørgsmålet, som omhandler elevernes sociale baggrund, så er jeg bevidst om, at der er en gruppe af elever på nogle skoler, hvor der er behov for en ekstra indsats. Det er en central målsætning for regeringen, at betydningen af social arv reduceres.
- Der er mange måder at løfte elever med en svagere social baggrund. For eksempel er der evidens for, at klar klasseledelse, en stærk faglig rammesætning og tydelige og høje forventninger til eleverne er helt centralt for en undervisning af høj kvalitet, som skal gøre alle elever dygtigere – uanset deres faglige udgangspunkt. Lektiehjælp og faglig fordybelse skal tænkes ind i denne rammesætning.
- Intentionen med lektiehjælp og faglig fordybelse er ikke, at samme tilbud skal rulles ud til alle elever. Det er afgørende, at der tages udgangspunkt i eleven. Nogen vil have brug for hjælp til noget, de finder svært, mens an-

dre elever vil have gavn af muligheden for at fordybe sig og dygtiggøre sig endnu mere i et emne.

- Jeg mener, det er den lokale skole, som bedst tilrettelægger undervisningen og udnytter ressourcerne, så de fagligt svage elever løftes. Det skal vi ikke detailstyre herinde fra Christiansborg. Det betyder dog ikke, at vi ikke kan hjælpe!
- Vi kan stille viden, vejledning og positive incitamenter til rådighed og derved tilskynde skolerne til at arbejde med at løfte de fagligt svage elever. Regeringen har derfor oprettet en pulje på 500 mio. kr., der skal tilskynde skoler til at løfte netop denne elevgruppe.
- Forældreinddragelse, skoleledernes fokus på dagligt udbytte og særligt lærernes kompetence kan have betydning.

3. Svar på spørgsmål A

- Som også tidligere understreget – så er folkeskolereformen – selv om jeg har været kritisk over for den – naturligvis en reform, jeg accepterer, og som sætter rammerne for mit arbejde på folkeskoleområdet.
- Uanset hvad man putter ind i folkeskolen, skal det give mening for eleverne og for lærerne og pædagogerne. Alt skal indrettes efter, at den gode undervisning er styrende, og at den fungerer – og at det gode børneliv fungerer.
- Det gælder også for lektiehjælp og faglig fordybelse. Lektiehjælp og faglig fordybelse skal være med til at kvalificere skoledagen – så den bliver bedre for eleverne. Det må altid være målet.
- Og der er vi ikke endnu – i hvert fald ikke på alle skoler.
- Jeg vil holde fast i, at det er min opgave som undervisningsminister at give så gode rammer som muligt for, at den gode undervisning kan praktiseres lokalt. Derfor synes jeg, det er vigtigt at holde øje med reformens virkninger, og hvordan den fungerer ude på skolerne – at lytte til dem, der går i skole, dem, der lægger børn til, og de, der underviser.
- Det er vigtigt, at vi oplyser skolerne om reglerne, variationen i mulighederne – for at skolerne selv kan beslutte, hvad der passer bedst ind på deres skole – til deres elever.